

Våra skatter

Skattesnack 25 | Företagare – reseavdrag 29 | Skatteattityder 32 | Så funkar självförsörjningsgrad 34

Henrik Jönsson

Frihetlig debattör

”

**Vi som står för
individens frihet
behöver ta större
plats i samhälls-
debatten.**

Entreprenören Henrik Jönsson
samtalar med Skattebetalarnas
vd Christian Ekström

Henrik Jönsson går till storms mot den stora staten

En frihetlig gentleman

Starkt patos. Oklanderligt klädd. God retorik. Entreprenören och debattören Henrik Jönsson har publicerat en ny bok där han bland annat förklarar varför höga skatter är en sorts frihetskränkning.

– Vi som står för individens frihet behöver bygga ett självförtroende och en argumentation så att vi kan ta större plats i samhällsdebatten, säger han.

Text Mats Lundström

Henrik Jönsson definierar sig själv som en oberoende libertariansk entreprenör och samhällsdebattör. Han har målmedvetet byggt en växande skara av följare med snart 100 000 prenumeranter på YouTube. Varje lördagsmorgon klockan 08.00 publicerar han sin veckovisa video-krönika. Hans videor visas en halv miljon gånger per månad. Under hösten har han också varit ute på en turné i en rad städer i landet med en frispråkig scenföreställning inför publik tillsammans med skribenten och komikern Aron Flam.

Skattebetalarnas vd, Christian Ekström, träffade Henrik Jönsson på föreningens kontor för några veckor sedan för ett samtal om hans nya bok, *Frihetligt självförsvar – fälthandbok för individualister*.

Christian Ekström (CE): Hej Henrik, trevligt att ha dig här. Jag skulle vilja börja med att fråga hur det kommer sig att du, i det som ofta kallas polariseringens tidevarv, alltid poängterar att bemöta meningsmotståndare med artighet och respekt?

Henrik Jönsson (HJ): Jag tror det är mest effektivt. Jag vill vinna diskussioner inte genom att vara våldsam, burdus eller vulgär utan genom att ha de bästa argumenten. Det är också en del av det gentlemannaideal som jag vill företräda. Jag uppmuntrar alltid mina följare att vara artiga om de ska delta i diskussionen. Det är jag väldigt noggrann med i mina YouTube-inslag.

CE: Vid sidan av dina videokrönikor är du också aktuell med boken *Frihetligt självförsvar*. Vad handlar den om?

HJ: Syftet är att det ska vara en kombination av en lärobok, de-

Fakta

Sjävlärd gasellvinnare

Henrik Jönsson är en svensk entreprenör och samhällsdebattör född 1975 i Malmö. Han har startat 16 bolag varav det mest kända är matleveransföretaget hungrig.se som 2016 blev en gasell i Dagens industris tävling för Sveriges snabbast växande bolag. Företaget såldes till Foodora 2019. Henrik Jönsson är en sjävlärd entreprenör men har utbildat sig inom media och kommunikation samt teologi vid Lunds universitet. Han har bland annat arbetat med animation och visuella effekter inom film och tv i Sverige, USA och Storbritannien.

Jag uppmuntrar alltid mina följare att vara artiga om de ska delta i diskussionen.”

battbok och just en fälthandbok. Den ska kunna fungera som ett praktiskt redskap, ett försvar mot krafter som försöker kringskära din autonomi som individ. Den är uppdelad i sju kapitel varav de första tre ägnas åt att förklara fenomenen frihet, makt och pengar – de tre stora drivkrafterna som konfigurerar de övriga samhällssektorerna. Sedan tillämpar jag dessa drivkrafter på några områden – media, akademien, kulturen och slutligen moralen. Sist i boken har jag en punktlista om hur friheten kan maximeras i ditt eget liv.

Med boken vill jag bygga en ryggrad och en egen frihetlig berättelse så att du kan äga frågeställningen. Vi som står för individens frihet behöver bygga ett självförtroende och en argumentation så att vi kan ta större plats i samhällsdebatten.

CE: Du startade ditt första företag som 16-åring och har både grundat och drivit fler än 16 bolag, alla med utgångspunkt i digital teknologi. Företagande tar tid, särskilt om man också är småbarnsfar. Var kommer ditt engagemang ifrån och hur har du tid att delta i samhällsdebatten?

HJ: Det kommer av att jag är intresserad av frihetsfrågor sedan jag på 1990-talet insåg skillnaden mellan Sverige och USA i det här avseendet. På senare år har jag tonat ner min operativa inblandning och sysslar mer med styrelsearbete för att jag ska ha tid att kommunicera frihetsidealen.

CE: Jag upplever att det är få näringslivspersoner som är ute i debatten och tar tydlig ställning. Visst händer det när det gäller mer specifika frågor som rör det egna företaget, men det är inte ofta som någon tar ställning i principiella frågor så som du gör. Vad beror det på?

HJ: Entreprenörer ska vara upptagna med att bygga bolag, det är i sig en handling som driver utvecklingen åt rätt håll. Just nu intresserar det här mig mer eftersom det är så många som lyssnar. Det måste bero på att jag har ett angeläget budskap, men också för att jag kommer från näringslivet, vilket är underrepresenterat i debatten.

CE: Vilka problem möter entreprenörer, och näringslivet, i stort?

HJ: Ett grundläggande hot mot näringslivet, och i förlängningen det västerländska samhället, är den auktoritära och spretiga rörelse under paraplybenämningen woke. Det är krafter som har flyttat

Ett direkt och lättbegripligt sätt, det är modellen för Henrik Jönsson. Det behövs när han tar upp frihetsfilosofiska frågeställningar utifrån dagsaktuella händelser och ger historiska exempel. "För i allmänhet går det att dra historiska paralleller till alla händelser som sker i dag", säger han.

Foto: Jens Nordström

fram sina positioner de senaste 25 åren. De agerar utifrån en moralisk premiss om att identitet och uppställda maktrelationer går före individens frihet. På kollektivistisk grund definierar man samhället med olika roller och status för att sedan flytta människor i det här systemet. Det står i kontrast till upplysningsidéerna som satte individen i centrum genom att betona vetenskap, rationalitet, äganderätt och innovationsbenägenhet – dygder som vi förknippar med det moderna samhället.

CE: Risken är att företag påverkade av woke tappar fokus och inte längre verkar för de grundläggande värdena. Hur kunde det bli så här?

HJ: En makrotrend jag tittat på är att det på 1970-talet uppstod en brytpunkt där vi gick från ägarledda företag till mer institutionellt ägande. Bästa exemplet är Black Rock. Investmentbolaget äger 40 procent av alla bolagen på Fortune 500-listan samtidigt som det är mycket påverkat av wokeism och dessutom på grund av sin storlek delvis vuxit ihop med den amerikanska staten. Ett institutionellt ägande är fundamentalt annorlunda eftersom det inte är intresserat av disruptiv innovation utan av förutsägbar avkastning. Den yttersta förloraren på en sådan ordning är civilisationen som inte får ta del av så många innovationer som den annars hade kunnat.

CE: Ett område som du ofta återkommer till är skatter. I länder med en stor stat är en förutsätt-

Fakta

Libertarianism är ett samlingsnamn på en bred palett av olika tolkningar som har som gemensam nämnare att man vill ha en maximerad individuell frihet och en mindre stat där meningarna främst går isär över hur stor staten ska vara.

Disruptiv innovation.

Banbrytande innovation som revolutionerar en marknad.

Woke(ism), står för uppvaknande, att bli medveten. I väckelsetider talade man om någon som väckts, men i dag är det ett annat uppvaknande. Det handlar om medvetenhet om maktrelationer, förtryck och orättvisor mellan olika grupper, med fokus på ras, kön och sexualitet.

ning också ett stort uttag av skatter från individer och företag. Hur begränsar det friheten?

HJ: I den mån pengar är den fysiska manifestationen av att få saker att hända i ens liv eller i samhället så innebär det att i samma stund som staten gör anspråk på värden du själv skapat så avhänder sig individen makt till staten. Tendensen blir dessutom ett uppskruvat skattetryck för det kommer alltid att saknas tillräckligt med resurser i ett sådant system. Det mest försåtliga sättet att öka skatteuttaget är att gömma det för förvärvsarbetaren. Jag läste i en undersökning att svenskarna tror att de betalar 30 procent i skatt medan de i verkligheten betalar omkring 50 procent, än mer om du är höginkomsttagare.

CE: Det skjuter över makten från individen till det offentliga. Dessutom är det offentliga dåligt på att ta hand om och fördela resurserna. Jag är ganska säker på att de flesta tar hand om sina pengar bättre än politikerna. Och apropå politiker, som ofta ägnar tid åt att finslipa sin retorik, så är du ju, även om du i första hand är entreprenör, en fantastisk retoriker. Har det måhända att göra med din bakgrund som prästson?

HJ: Det har det nog. På pappas sida är vi präster hela vägen tillbaka till 1500-talet. Men som min pappa sa till mig så har jag nu en större församling än han. Faktum är att jag är helt autodidakt och att det har varit en lång resa att lära mig att framföra mina budskap rättframt och tydligt.